

Informe 2/2023, de 30 d'octubre de 2023. Aplicació de les mesures previstes en el Decret llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna. Contracte de subministrament.

Antecedents

1. El 24 de maig de 2023, Vicent Marí Torres, president del Consell Insular d'Eivissa, va sol·licitar a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa un informe en relació amb l'aplicació, en un contracte de subministrament, de les mesures per assegurar l'equilibri econòmic dels contractes previstos en el capítol V del Decret llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna (d'ara endavant, *Decret llei 4/2022*).

Els dubtes del Consell Insular d'Eivissa (d'ara endavant, el Consell d'Eivissa) es plantegen en relació amb un contracte de subministrament de fruites i verdures, actualment en execució, del qual s'adjunta la documentació completa. A la sol·licitud del Consell d'Eivissa també s'hi adjunta el preceptiu informe jurídic.

Concretament, el Consell d'Eivissa planteja les qüestions següents:

1. Quina metodologia de càlcul s'ha de seguir per a la revisió de preus extraordinària i urgent prevista en el Decret llei 4/2022 de 30 març de la CAIB, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per a pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra d'Ucraïna?
2. I una altra qüestió directament relacionada amb l'anterior, per al cas que en un contracte de serveis o de subministrament, es disposés d'un índex de referència, seria possible aplicar de manera analògica el procediment previst a l'article 17.1 lletra a) per al contracte d'obres? Atès que no se disposa de cap altra referència.
3. És adequada a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic utilitzar la modificació dels contractes per causes imprevistes per a realitzar la revisió de preus extraordinària i urgent prevista en el Decret llei 4/2022 de 30 març de la CAIB, per a pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra d'Ucraïna?

4. I pel cas que fos possible efectuar aquesta modificació dels contractes per causes imprevistes per revisió de preus extraordinària i urgent, aquesta modificació comportaria que els nous preus s'aplicarien a partir de la data de la seua aprovació per part de l'òrgan de contractació, és a dir, només a futur?

5. I per al cas que fos així, que passaria amb l'increment de preus que ha vengut suportant el contractista des de la data d'entrada en vigor de la norma que permet aquesta modificació (31/03/2022 entrada en vigor del Decret llei 4/2022)?

Consideracions jurídiques

1. L'article 65 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, disposa que la Junta Consultiva de Contractació Administrativa (d'ara endavant, la JCCA) és l'òrgan consultiu específic de l'Administració de la Comunitat Autònoma i de la seva administració instrumental en matèria de contractació.
2. Segons l'article 12 del text consolidat del Decret 3/2016, de 29 de gener, pel qual es creen la JCCA, el Registre de contractes i el Registre de contractistes (modificat pel Decret 26/2017), la Junta emet els informes que li sol·licitin, entre d'altres, els presidents dels consells insulars. En aquest cas, l'informe l'ha sol·licitat el president del Consell d'Eivissa, que es troba legitimat de conformitat amb l'article esmentat.
3. La sol·licitud d'informe compleix els requisits formals que exigeix l'article 16 del Reglament d'organització i funcionament de la JCCA (ROFJCCA), aprovat per l'Acord del Consell de Govern de 10 d'octubre de 1997 i amb la sol·licitud s'hi adjunta un informe jurídic emès per la cap del Servei de Contractació i Coordinació del Consell d'Eivissa.

A la sol·licitud que ens ocupa s'hi ha adjuntat l'expedient administratiu d'un contracte de subministrament de fruites i verdures destinats a diferents centres del Consell d'Eivissa formalitzat l'11 de novembre de 2020 amb l'empresa Rojo i Serrano SL, per import de 187.789'14 € (IVA no inclòs).

Cal advertir que la JCCA no emet informes per resoldre qüestions concretes d'un expedient, sinó que els informes només s'emeten per interpretar la normativa de contractació pública en els aspectes que presentin algun dubte o alguna contradicció i sempre des de la perspectiva que aquestes interpretacions puguin ser d'interès general. A més, els informes de la JCCA no poden substituir en cap cas els informes preceptius dels Serveis jurídics de l'Administració corresponent, ni tampoc poden servir per ratificar-ne el contingut.

No obstant això, amb voluntat d'aclarir els dubtes del Consell d'Eivissa, s'han afegit a l'informe algunes observacions relacionades amb l'expedient concret.

4. A l'informe jurídic adjunt a la sol·licitud, emès per la cap del Servei de Contractació i Coordinació del Consell d'Eivissa, hi consten els motius que han donat lloc als dubtes per aplicar el Decret Llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per a pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna.

Resumidament, les consideracions jurídiques principals que es fan constar a l'informe jurídic són les següents:

— El 10 de març de 2023 la contractista del subministrament de fruites i verdures va sol·licitar a l'òrgan de contractació la modificació del contracte per a restablir l'equilibri econòmic d'acord amb el Decret Llei 4/2022.

— A la sol·licitud li és d'aplicació el Decret Llei 4/2022, ja que el contracte se signà en data 05/11/2020 per un termini de dos anys, per la qual cosa en data 01/01/2021 el contracte es trobava en execució. Per això, aquest contracte és susceptible de ser revisat, ja que entra dins dels paràmetres temporals permesos pel decret llei.

— Ara bé, no s'ha pogut identificar de manera fidedigna per part del tècnic responsable del contracte en el seu informe, ni per part del contractista en la documentació aportada, que hi hagi hagut un increment del 6% relacionat amb el conflicte bèl·lic d'Ucraïna.

— Atès l'article 17 del Decret Llei 4/2022 (versió original) pel que fa a les mesures que es poden adoptar, seria d'aplicació l'art. 17.1 b), que disposa que:

b) En el cas de qualsevol tipus de contracte, una modificació del contracte per restablir l'equilibri econòmic, sempre que es compleixin els requisits de l'article 205 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic

— El procediment a seguir i la manera de calcular l'import que correspondria a la contractista serien els previstos en els articles 18 i 19 del Decret Llei 4/2022, d'acord amb els paràmetres i la metodologia per al càlcul de la compensació extraordinària a què es refereix la lletra a) de l'article 17.1 recollits en els Acords de Consell de Govern de 31 d'octubre de 2022 i de 28 de novembre de 2022, que va modificar l'anterior.

— No obstant això, aquests Acords de Consell de Govern no han pogut ser aplicats pel tècnic responsable per al càlcul de la compensació econòmica

ajustable als productes d'aquest contracte, i a més a més entenen que tota aquesta regulació ha esdevingut tàcitament derogada, atesa la nova redacció de l'article 17 i de l'article 18 -que els hi ha estat donada pel Decret Llei 2/2023, de 6 de març,- ja que l'article l'article 17.1 a) se remet al Reial decret Llei 3/2022 i l'article 18.3. lletra d) ja no existeix.

— En conclusió, actualment no existeix un mecanisme reglat, justificat i amb suficient seguretat jurídica en els contractes de subministraments per identificar l'increment econòmic de cada producte. Tenint en compte l'art. 1449 del Codi Civil que assenyala que el preu no podrà mai deixar-se a l'arbitri d'un dels contractants. A més, el PPT del contracte disposa que el preu unitari ofert de cada article es mantindrà fix durant la prestació del contracte, pròrrogues incloses.

5. Partint de les consideracions de l'Informe jurídic del Consell d'Eivissa, es considera necessari fer una sèrie d'observacions i aclariments previs per poder contestar les preguntes concretes que s'han plantejat, ja que alguna de les consideracions de l'informe jurídic són encertades, però d'altres no.

En primer lloc, cal subratllar que les mesures que recull el Decret Llei 4/2022 no es poden qualificar com una revisió preus, perquè aquesta matèria és una competència bàsica de l'Estat. Aquesta qüestió s'aclarirà amb detall a la contestació d'una de les preguntes plantejades, però cal avançar que l'informe s'emet en relació amb les mesures extraordinàries del Decret Llei 4/2022, que no tenen la consideració de revisió de preus.

En segon lloc, s'ha advertit que, des de la publicació del Decret Llei 4/2022, han sorgit dificultats i dubtes a l'hora d'aplicar-lo en la pràctica, entre d'altres motius pel caràcter extraordinari i urgent de la norma i per les modificacions introduïdes. Des de la seva publicació, el DL s'ha modificat en 3 ocasions i s'ha desenvolupat mitjançant diversos Acords del Consell de Govern.

Concretament, les modificacions del Decret Llei 4/2022 han estat les següents:

- El Decret Llei 6/2022, de 13 de juny, de noves mesures urgents per reduir la temporalitat en l'ocupació pública de les Illes Balears (BOIB de 16 juny de 2022).
- El Decret Llei 9/2022, de 7 de novembre, de mesures urgents per compensar la inflació a les Illes Balears (BOIB de 8 novembre de 2022).
- I el Decret Llei 2/2023, de 6 de març, de mesures urgents en matèria del servei públic discrecional del transport de persones viatgeres i en altres matèries vinculades a sectors econòmics (BOIB de 9 març de 2023).

La darrera modificació del Decret Llei 4/2022 és el resultat d'un Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació de l'Estat i la Comunitat Autònoma, en el qual es varen solucionar les discrepàncies sorgides en relació amb les mesures de l'executiu autonòmic per pal·liar la crisi econòmica i social de la guerra a Ucraïna. Com a conseqüència de l'Acord, mitjançant la Disposició final tercera del DL 2/2023, es va donar una nova redacció als articles 15 a 19 i a la Disposició addicional primera del Decret Llei 4/2022, que regulen el règim jurídic aplicable a les mesures extraordinàries i urgents, en matèria de contractació pública, per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna.

Així, la regulació vigent a dia d'avui és la següent:

Disposició final tercera del DL 2/2023, de 6 de març

Modificació del Decret Llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna

2. L'article 15 del Decret Llei 4/2022 esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 15
Objecte i àmbit d'aplicació

1. Els òrgans de contractació de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears i del seu sector públic instrumental queden habilitats per adoptar les mesures que preveu aquest capítol en els supòsits en què s'hagi produït una alteració extraordinària i imprevisible dels preus dels materials tinguts en compte en la formalització del contracte o, si escau, en les modificacions posteriors.

2. Les mesures que estableix aquest capítol són incompatibles entre si.

3. L'article 16 del Decret Llei 4/2022 esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 16
Alteració extraordinària i imprevisible

1. A l'efecte de la lletra a) de l'apartat primer de l'article 17 d'aquest Decret Llei, s'entén per alteració extraordinària i imprevisible una variació dels preus dels materials emprats en els termes establerts en l'article 7 del Reial decret Llei 3/2022, d'1 de març, de mesures per a la millora de la sostenibilitat del transport de mercaderies per carretera i del funcionament de la cadena logística, i pel qual es transposa la Directiva (UE) 2020/1057, de 15 de juliol de 2020, per la qual es fixen normes específiques pel que fa a la Directiva 96/71/CE i la Directiva 2014/67/UE per al desplaçament dels conductors en el sector del transport per carretera, i de mesures excepcionals en matèria de revisió de preus en els contractes públics d'obres.

2. Pel que fa al restabliment de l'equilibri econòmic dels contractes que preveu la lletra b) de l'apartat primer del mateix article 17, el Consell de Govern pot acordar,

amb caràcter orientatiu, els supòsits en els quals es pugui considerar que concorren circumstàncies sobrevingudes determinants d'un desequilibri econòmic imprevisible, sens perjudici del compliment dels requisits i dels límits referits en aquesta lletra b).

4. L'article 17 del Decret Llei 4/2022 esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 17

Mesures que es poden adoptar

1. Les mesures que es poden adoptar en els casos prevists en aquest capítol consisteixen en alguna d'aquestes opcions:

a) En el cas de contractes d'obres, una compensació econòmica al contractista en els termes prevists en el títol II del Reial decret Llei 3/2022, d'1 de març.

Aquesta mesura s'ha d'aplicar exclusivament als contractes administratius i privats que, en data 2 de març de 2022, es trobin en execució, licitació, adjudicació o formalització, o l'anunci de l'adjudicació o la formalització dels quals es publiqui en la Plataforma de Contractació del Sector Públic en el període d'un any des d'aquesta data, o bé a aquells l'anunci de licitació dels quals es publiqui en la Plataforma de Contractació del Sector Públic en el termini d'un any des del 2 de març de 2022 i el plec de clàusules administratives particulars dels quals estableixi una fórmula de revisió de preus, i únicament respecte de les variacions en el cost dels materials que s'hagin produït en el període comprès entre l'1 de gener de 2021 i la data de la sol·licitud del restabliment de l'equilibri econòmic per part del contractista.

b) En el cas de qualsevol tipus de contracte, una modificació del contracte per restablir l'equilibri econòmic, sempre que es compleixin els requisits i es respectin els límits prevists en els articles 203 i 205 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, i es tramiti de conformitat amb el que disposen els articles 191 i 207.

Aquesta mesura es pot aplicar als contractes administratius i privats que, en data 1 de gener de 2021, es trobin en execució, o bé l'execució dels quals s'hagi iniciat amb posterioritat a l'1 de gener de 2021 sempre que l'anunci de licitació s'hagi publicat en la Plataforma de Contractació del Sector Públic abans del 2 de març de 2023.

2. Qualsevol d'aquestes mesures s'ha d'acordar necessàriament dins els límits de les dotacions consignades cada any en el pressupost de cada òrgan de contractació.

5. L'article 18 del Decret Llei 4/2022 esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 18

Compensació extraordinària

1. El procediment per aplicar la compensació extraordinària a què fa referència la lletra a) de l'apartat 1 de l'article anterior s'ha d'iniciar mitjançant una sol·licitud del contractista adreçada a l'òrgan de contractació.

2. El termini de presentació de les sol·licituds comença l'endemà de l'entrada en vigor d'aquest Decret Llei i, en tot cas, abans de la liquidació del contracte.

3. El contractista ha d'adjuntar a la sol·licitud esmentada la documentació justificativa que acrediti, de manera fidedigna, l'existència d'una alteració extraordinària i imprevisible dels preus dels materials en els termes prevists en l'article 16.

4. En tot cas, per al càlcul de la compensació, s'han de tenir en compte els criteris establerts en l'article 8 del Reial decret llei 3/2022, d'1 de març.

5. Una vegada rebuda la sol·licitud, l'òrgan de contractació l'ha d'analitzar tenint en compte els certificats d'obra emesos des de l'1 de gener de 2021, i pot dur a terme qualsevol altre acte d'instrucció que consideri necessari. Una vegada examinada la sol·licitud i fets, si escau, els tràmits a què es refereix el paràgraf anterior, l'òrgan de contractació ha d'elaborar una proposta de resolució de la qual ha de donar audiència al contractista per un termini de deu dies hàbils.

6. Una vegada finalitzat el tràmit d'audiència, l'òrgan de contractació, amb l'informe previ dels serveis jurídics competents i de la Intervenció General, si escau, ha de dictar una resolució.

7. El termini màxim per resoldre el procediment és de tres mesos des de la presentació de la sol·licitud. El transcurs del termini màxim per resoldre el procediment sense que s'hagi notificat cap resolució expressa legítima el contractista per entendre desestimada per silenci la sol·licitud presentada.

8. La quantia de les compensacions que es puguin aprovar, d'acord amb el que disposa aquest Decret llei, no pot superar aïlladament o conjuntament el 20 % del preu primitiu del contracte, exclòs l'impost sobre el valor afegit.

6. L'article 19 del Decret llei 4/2022 esmentat queda modificat de la manera següent:

Article 19

Pagament de la compensació extraordinària dels contractes d'obra

1. La compensació extraordinària prevista en la lletra a) de l'article 17.1 s'aplica conformement a la regulació que estableixi la legislació bàsica per a aquests supòsits i d'acord amb la regla d'incompatibilitat a què es refereix l'article 15.2 d'aquest Decret llei.

En tot cas, les quantitats percebudes a l'empara d'aquest capítol s'han de computar i tenir en consideració en qualsevol altra resolució o mesura que es pugui acordar orientada a garantir la viabilitat econòmica del contracte, de manera que no es pugui obtenir una doble compensació per la mateixa causa.

2. El pagament de la compensació extraordinària a la qual fa referència la lletra a) de l'article 17 està supeditat al fet que el contractista renunciï a qualsevol reclamació administrativa o judicial derivada de l'increment del cost dels materials i queda sotmès a la resta de condicions i requisits establerts en l'article 10 del Reial decret llei 3/2022, d'1 de març.

La disposició addicional primera del Decret Llei 4/2022 esmentat queda modificada de la manera següent:

Disposició addicional primera
Normes per a les administracions insulars i locals

Les normes que s'aproven mitjançant el capítol V d'aquest Decret Llei són aplicables, sens perjudici de la legislació de caràcter bàsic i de l'autonomia local i insular, als contractes dels consells insulars i de les entitats locals, i als contractes del seu sector públic instrumental.

Aquestes entitats també poden aplicar les normes d'agilitació de l'activitat subvencional que conté aquest Decret Llei.

Així mateix, aquestes entitats també poden adoptar les normes que contenen les disposicions addicionals quarta i cinquena d'aquest Decret Llei, per tal de d'agilitar els processos selectius que han d'executar les ofertes d'ocupació pública i la provisió de llocs de treball, a més de facilitar la crida de personal funcionari interí, com també les normes legals i reglamentàries en matèria de funció pública, que es modifiquen mitjançant les disposicions finals cinquena, sisena, setena i vuitena d'aquest Decret Llei.

D'això es desprèn, essencialment, que les mesures autonòmiques que es poden adoptar per assegurar l'equilibri econòmic dels contractes són:

- En el cas dels contractes d'obres inclosos en l'art. 17.1 a) Decret Llei 4/2022, una compensació econòmica al contractista
- En el cas de qualsevol tipus de contracte inclòs en l'art. 17.1 b) Decret Llei 4/2022, una modificació del contracte.

Cal advertir que els art. 15 a 19 es refereixen principalment a la compensació econòmica extraordinària dels contractes d'obres de l'art. 17.1 a); pel que fa a la modificació aplicable a qualsevol tipus de contracte de l'art. 17.1 b), – que seria el cas del subministrament que preocupa al Consell d'Eivissa –, la regulació que contenen aquests articles és mínima. De fet, a la modificació de qualsevol tipus de contractes només li resultaria d'aplicació el següent:

– De l'art. 17:

1. Les mesures que es poden adoptar en els casos prevists en aquest capítol consisteixen en alguna d'aquestes opcions:

(...)

b) En el cas de qualsevol tipus de contracte, una modificació del contracte per restablir l'equilibri econòmic, sempre que es compleixin els requisits i es respectin els límits prevists en els articles 203 i 205 de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, i es tramiti de conformitat amb el que disposen els articles 191 i 207.

Aquesta mesura **es pot aplicar als contractes administratius i privats que, en data 1 de gener de 2021, es trobin en execució, o bé l'execució dels quals s'hagi iniciat amb posterioritat a l'1 de gener de 2021 sempre que l'anunci de licitació s'hagi publicat en la Plataforma de Contractació del Sector Públic abans del 2 de març de 2023.**

– De l'art. 16:

2. Pel que fa al restabliment de l'equilibri econòmic dels contractes que preveu la lletra b) de l'apartat primer del mateix article 17, **el Consell de Govern pot acordar, amb caràcter orientatiu, els supòsits en els quals es pugui considerar que concorren circumstàncies sobrevingudes determinants d'un desequilibri econòmic imprevisible**, sens perjudici del compliment dels requisits i dels límits referits en aquesta lletra b).

Com a desplegament del Decret Llei 4/2022, el Consell de Govern de les Illes Balears va adoptar els següents Acords (ACG):

– ACG de 31 d'octubre de 2022 (BOIB 3 novembre 2022), modificat per l'Acord del Consell de Govern de 28 de novembre de 2022 (BOIB de 29 novembre 2022). Aquests recullen els paràmetres i la metodologia per al càlcul de la compensació extraordinària aplicable als contractes d'obres als quals fa referència l'art 17.1 a) del Decret Llei 4/2022.

– ACG de 27 de març de 2023 (BOIB de 28 març 2023). Aquest va adoptar **criteris orientatius per a la modificació contractual per restablir l'equilibri econòmic de qualsevol tipus de contracte, inclosos a l'art. 17. b) del Decret Llei 4/2022.**

6. A continuació es contesten les preguntes plantejades, però per fer l'informe més aclaridor, s'ha considerat necessari modificar l'ordre de les preguntes i tenir en compte també les consideracions de l'informe jurídic del Consell d'Eivissa.

6.1 A la tercera pregunta, el Consell d'Eivissa demana:

Si és adequat a la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, utilitzar la modificació dels contractes per causes imprevistes per a realitzar la revisió de preus extraordinària i urgent prevista en el Decret Llei 4/2022, de 30 març, per a pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna.

Contesta:

Com ja s'ha avançat, s'ha de partir de la idea que les mesures del Decret Llei 4/2022 no estan configurades com una revisió de preus, ja que la regulació dels casos i els límits de la revisió de preus són una competència bàsica de l'Estat.

La Disposició final primera de la Llei 9/2017 (d'ara endavant, LCSP), detalla els títols competencials en virtut dels quals es fonamenta la regulació que conté la pròpia LCSP. D'acord amb aquesta disposició, només estan exclosos de caràcter bàsic els articles 104 i 105 de la LCSP, que regulen les normes específiques sobre

revisió de preus en casos de demora en l'execució i el pagament de l'import de la revisió. Així, els casos i els límits de la revisió de preus, regulats a l'art. 103 de la LCSP, s'han de considerar de caràcter bàsic.

En relació amb el caràcter bàsic de l'art. 103 de la LCSP, el Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en diverses ocasions (Sentència 68/2021 i Sentència 56/2014) en el sentit de considerar que els casos i els límits de la revisió de preus constitueixen una qüestió essencial de la contractació pública, motiu pel qual la matèria es troba reservada com a competència bàsica de l'Estat.

Partint d'això, la *Junta Consultiva de Contratación Pública del Estado* (JCCPE), a l'Informe 27/2022, va concloure que la revisió «excepcional» de preus aprovada mitjançant el Reial decret llei 3/2022, també s'ha de considerar de caràcter bàsic, ja que la matèria principal de la que tracta és la revisió de preus. Així, a l'informe esmentat, la JCCPE va argumentar que:

(...) la atribución que la Constitución Española hace al Estado de la competencia para dictar normas básicas en alguna materia producen el efecto de reservarle la competencia para regular sus elementos esenciales, atribuyendo a los legisladores territoriales la competencia para desarrollarlas, cuando ello tenga cabida, siempre con pleno respecto a la legislación básica.

En la específica materia de los contratos públicos, conforme a lo señalado por el Tribunal Constitucional, la calificación de una determinada cuestión como básica supone que la regulación estatal tiene la característica de proporcionar las garantías de publicidad, igualdad, libre concurrencia y seguridad jurídica que aseguren a los ciudadanos un tratamiento común por parte de todas las administraciones públicas (STC 331/1993 o 162/2009) y se extiende a aquellos aspectos fundamentales de la regulación de la materia.

Y, por otra parte, en su sentencia 68/2021 (...) el Tribunal Constitucional ha señalado que "las reglas sobre los efectos, cumplimiento y extinción de los contratos administrativos, en cuanto que permiten salvaguardar los fines públicos a que sirven los contratos administrativos, forman parte de ese mínimo común denominador que caracteriza las bases en materia de contratación pública».

Adicionalmente, téngase en cuenta que el principio de revisión de precios constituye una excepción al principio general de "pacta sunt servanda" que, como ha señalado el Tribunal Supremo, "llevado a sus últimos términos y en las relaciones entre la Administración y los ciudadanos, en el campo estricto del Derecho Administrativo, está influido por los principios de equidad y de buena fe, cuando hechos o eventos trascendentales, extraordinarios o inéditos concurren en las situaciones jurídicas" (STS de 30-4-2001). El carácter excepcional de la revisión de precios se debe a que esta institución jurídica "pugna con una serie de principios básicos de la contratación administrativa, como son el de riesgo y ventura, el de precio cierto y el de inmutabilidad del contrato" (STS de 18-3-1999). Adicionalmente, también están en juego los principios de igualdad, de no discriminación y de libre concurrencia en las licitaciones públicas, que las bases estatales deben preservar. Por todo ello los mencionados principios de "pacta sunt servanda" y de "riesgo y ventura" deben ser aplicados con carácter general, sin que quepan más excepciones que las que contempla la normativa básica estatal.

Por tanto, **partiendo de que la revisión de precios es una materia de carácter básico, el Estado puede regular un supuesto de revisión excepcional de precios por la concurrencia de circunstancias muy particulares y esta norma habrá de ser respetada por las Comunidades Autónomas.** En el ejercicio de su potestad legislativa básica el Estado podrá dictar normas que tengan un claro carácter imperativo (que será lo más habitual) y otras que tengan un mero carácter dispositivo. Tal es precisamente el caso de la norma que estamos tratando.

El efecto que produce la existencia de una norma básica de carácter dispositivo es que las Comunidades Autónomas y las ciudades de Ceuta y Melilla pueden decidir si aplican o no el sistema de revisión excepcional de precios diseñado por el legislador estatal. De este modo, si una Comunidad Autónoma decide no hacerlo, la posible existencia de distorsiones en la ejecución de los contratos públicos de obras por causa del incremento del coste de determinados materiales habrá de ser resuelta a través de los mecanismos ordinarios que autoriza nuestro ordenamiento jurídico en general. Por el contrario, si una Comunidad Autónoma decide aplicar un sistema de revisión excepcional de precios, habrá de respetar las prescripciones básicas del Estado. El respeto de dicha legislación permitirá, no obstante, desarrollar aquellos otros aspectos que, como señala la STC 68/2021, constituyen otras prescripciones de detalle o de procedimiento que, sin merma de la eficacia de tales principios o preceptos básicos, pudieran ser sustituidas por otras regulaciones asimismo complementarias o de detalle, elaboradas por las Comunidades Autónomas con competencia para ello (...).

En conclusió, segons l'Informe 27/2022:

1. Si una Comunidad Autónoma o una Ciudad Autónoma decide aplicar un sistema de revisión excepcional de precios para el caso descrito en el Real Decreto-ley 3/2022, de 1 de marzo, habrá de respetar las prescripciones básicas del Estado establecidas en aquel, sin perjuicio de la posibilidad de dictar disposiciones de desarrollo que se ajusten a la doctrina constitucional citada en el presente informe.
2. Los principios de "pacta sunt servanda" y de "riesgo y ventura" deben ser aplicados con carácter general, sin que quepan más excepciones que las que contempla la normativa básica estatal.
3. La decisión que adopte cada Comunidad Autónoma sobre la aplicación del Real Decreto-ley 3/2022, de 1 de marzo, vincula a las Corporaciones Locales de su propio ámbito de competencia.

Davant la crisi econòmica i social derivada de la guerra a Ucraïna, i tenint en compte que l'Estat només va preveure la revisió excepcional del preu dels contractes d'obres mitjançant el Reial decret llei 3/2022, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (CAIB), en exercici de les seves competències, va aprovar les mesures del Decret llei 4/2022, amb efectes aplicables tant als contractes d'obres com a qualsevol tipus de contracte (subministraments, serveis...). I com ja s'ha esmentat, les discrepàncies entre l'Estat i la CAIB per garantir el respecte a les prescripcions bàsiques de l'Estat es varen solucionar en l'Acord de la Comissió Bilateral de Cooperació publicat en el BOIB núm. 12, de 26 de gener de 2023. Després d'aquest Acord, el DL 2/2023, de 6 de març, va donar nova redacció a les mesures del Decret llei 4/2022. En aquest sentit, es pot afirmar que el Decret llei 4/2022 és adequat a la LCSP i respecta la normativa bàsica estatal en matèria de revisió de preus.

La resposta a si la modificació dels contractes per causes imprevistes que preveu el Decret Llei 4/2022 és adequada o no a la LCSP, la trobam en la doctrina de la *Junta Consultiva de Contratación Pública del Estado* (JCCPE), ja que el fonament jurídic essencial per incloure la mesura de la modificació dels contractes per causes imprevistes es fonamenta en l'Informe 38/2000 de la JCCPE.

Aquest informe es va emetre en relació amb una situació excepcional, sorgida en temps de COVID 19, durant l'execució d'un contracte d'obres a la Ciutat Autònoma de Melilla. Concretament, el tancament de la frontera entre Melilla i el Marroc com a conseqüència de l'Estat d'alarma va suposar la impossibilitat de continuar la importació, per via terrestre des del Marroc fins a Melilla, dels àrids necessaris per fabricar el formigó, que era el material essencial de la fase de cimentació de les obres contractades. Davant aquesta situació excepcional, els àrids s'haurien de transportar per via marítima des de la Península, la qual cosa suposaria un sobrecost considerable del preu final del formigó i en conseqüència, del preu del contracte.

A l'informe 38/2000, la Junta Consultiva va analitzar les possibilitats d'afrontar aquesta problemàtica d'acord amb la LCSP, mitjançant la possibilitat d'introduir com a preu nou el cost dels àrids i del ciment durant el període de permanència de la situació excepcional, com una modificació del contracte d'obres en els termes de l'article 242.2 de la LCSP, o bé si existia qualsevol altra fórmula a la LCSP que permetés restablir l'equilibri del contracte durant el temps que duràs la problemàtica de l'augment del cost dels àrids per fabricar el ciment necessari per executar l'obra.

En els arguments de l'informe es va fer referència als principis generals de la contractació pública de risc i ventura del contractista, el *ius variandi*, el *factum principis* i la força major. Però també es va dur a terme una anàlisi de les possibilitats d'introduir partides noves en els contractes d'obres per distintes vies, entre d'altres, per la via de l'article 242.2 LCSP o per la via de la modificació del contracte no prevista en els plecs de l'article 205 LCSP.

Centrant la qüestió en el què pot interessar al Consell d'Eivissa, de l'Informe 38/2000 de la JCCPE, resulta d'especial interès el següent:

(...) para que sea posible emplear el *ius variandi* y modificar el contrato deberíamos estar en presencia de una modificación prevista en la documentación contractual (que no parece ser el caso) o incardinarse el supuesto en una de las causas tasadas que menciona el artículo 205 LCSP. De entre ellas, parece evidente que el supuesto puede ajustarse, siempre en los términos genéricos en que nos cabe pronunciarnos, en la establecida en la letra b) del apartado 2 de precepto, esto es, que "*la necesidad de modificar un contrato vigente se derive de circunstancias sobrevenidas y que fueran imprevisibles en el momento en que tuvo lugar la licitación del contrato.*" Para ello, la ley exige que, además, se cumplan las siguientes condiciones:

1.º *Que la necesidad de la modificación se derive de circunstancias que una Administración diligente no hubiera podido prever.* Las especialísimas circunstancias

que ha provocado el advenimiento de la pandemia, entre ellas el cierre de la frontera con Marruecos, eran difícilmente previsibles en el momento de la celebración del contrato. Ni siquiera la administración más diligente hubiera podido preverlas con muchos meses de antelación.

2.º *Que la modificación no altere la naturaleza global del contrato, circunstancia que habrá de ser comprobada por el órgano de contratación.* No parece que esta circunstancia se pudiera dar en supuestos como el planteado.

3.º *Que la modificación del contrato implique una alteración en su cuantía que no exceda, aislada o conjuntamente con otras modificaciones acordadas conforme a este artículo, del 50 por ciento de su precio inicial, IVA excluido.* Esta cuestión ha de ser comprobada por el órgano de contratación en cada caso.

El cumplimiento de las anteriores condiciones permitiría modificar el contrato para adaptarlo a las necesidades surgidas como consecuencia de las medidas adoptadas para luchar contra el COVID-19 y, como dice el órgano consultante, en la medida en que sea necesario y durante el periodo de tiempo en que están medidas impidan volver al escenario previsto inicialmente en los pliegos.

8. Se nos cuestiona finalmente si existe alguna otra fórmula en la LCSP que permita restablecer el equilibrio del contrato durante el periodo en que permanezca la problemática descrita.

A este respecto cabe recordar que, como ya señalamos, las excepciones al principio de riesgo y ventura que pueden justificar un reequilibrio económico del contrato en nuestro derecho quedan limitadas a la modificación del contrato (*ius variandi*), al dictado de disposiciones o actos de la Administración que se impongan con carácter obligatorio al contratista (*factum principis*), o a hechos que exceden del normal "alea" del contrato por ser reconducibles a los conceptos de fuerza mayor o riesgo imprevisible. En la legislación vigente el supuesto de modificación del contrato por la superveniencia de circunstancias nuevas y que fueran imprevisibles en el momento en que tuvo lugar la licitación del contrato aglutina los conceptos de *ius variandi* y de riesgo imprevisible. No es de extrañar que la LCSP haya querido prever expresamente, de modo congruente con el artículo 72 de la Directiva 2014/24/UE, un supuesto de modificación no prevista en los pliegos que ofrezca cumplida respuesta a los casos de riesgo imprevisible que puedan afectar a las condiciones económicas del contrato, bien que con el límite del 50% del precio inicial del mismo. No parece, por el contrario, que una medida como el cierre de una frontera, si ha sido adoptada por las autoridades españolas, pueda cumplir las condiciones que las normas sobre responsabilidad patrimonial de la Administración establecen para permitir la indemnización, especialmente el que se trate de daños que el particular no tenga el deber jurídico de soportar de acuerdo con la Ley o que el daño quede individualizado con relación a una persona o grupo de personas. Tal cosa excluiría la aplicación de las reglas sobre *factum principis*.

Finalmente, ya hemos visto que jurídicamente no es posible considerar un supuesto como el descrito en la consulta como un caso de fuerza mayor.

En mérito a las anteriores consideraciones jurídicas la Junta Consultiva de Contratación Pública del Estado alcanza las siguientes

CONCLUSIONES

1. No es posible jurídicamente aplicar el concepto de fuerza mayor contenido en el artículo 239.2 a) de la LCSP a los casos de incremento de coste de los materiales derivados de medidas dictadas para luchar contra el COVID-19.
2. La aplicación del artículo 242.4 ii de la LCSP a un caso como el consultado será posible siempre y cuando se acredite por el órgano de contratación el respeto a los límites que el

- precepto establece. La superación de estos límites, tal como parece que ocurriría en un caso como el presente, obligaría a calificar el supuesto como una modificación contractual.
3. El cumplimiento de las condiciones establecidas en el artículo 205.2 b) permitiría modificar el contrato por causa de un acontecimiento imprevisible para adaptarlo a las necesidades surgidas como consecuencia de las medidas adoptadas para luchar contra el COVID-19, sólo en la medida en que sea necesario y durante el periodo de tiempo en que están medidas impidan volver al escenario previsto inicialmente en los pliegos.
 4. No parece posible aplicar el instituto jurídico del *factum principis*.

Per tot això, es pot concloure que la mesura excepcional i urgent de l'art 17.1 b) del Decret Llei 4/2022 per restablir l'equilibri econòmic de qualsevol tipus de contracte, mitjançant una modificació per la via de l'art. 205. 2 b) de la LCSP, s'ajusta a l'informe de la JCCPE 38/20. El redactor de la norma va considerar que la situació econòmica derivada de la Guerra a Ucraïna constituïa un esdeveniment imprevisible suficient per permetre aplicar aquesta mesura, ara bé, només mentre sigui necessària durant el període de temps en què no es pugui tornar a l'escenari inicialment previst en els plecs de cada contracte.

6.2 A la primera i segona preguntes, el Consell d'Eivissa demana:

Quina metodologia de càlcul s'ha de seguir; i si per als contractes de serveis o de subministrament es disposés d'un índex de referència, si seria possible aplicar de manera analògica el procediment previst a l'article 17.1 a) per als contractes d'obres, atès que no se disposa de cap altra referència.

Contesta:

D'acord amb l'art. 17. 1 b) del Decret Llei 4/2022, la mesura de la modificació es pot aplicar a qualssevol tipus de contracte que en data 1 de gener de 2021 es trobin en execució o bé l'execució dels quals s'hagi iniciat després de l'1 de gener de 2021, però sempre que l'anunci de licitació s'hagi publicat abans del 30 de setembre de 2022. La modificació per restablir l'equilibri econòmic, amb els requisits i els límits dels articles 203 i 205 de la LCSP, i d'acord amb la tramitació dels articles 191 i 207 de la LCSP.

L'informe jurídic del Consell d'Eivissa s'equivoca en el règim jurídic aplicable, perquè a la modificació extraordinària no li resulten d'aplicació els art. 18 i 19 del DL ni els Acords del Consell de Govern, de 31 d'octubre i 28 de novembre de 2022, ja que aquests regulen el règim aplicable a la compensació dels contractes d'obres i desenvolupen els paràmetres i la metodologia per calcular la compensació.

Respecte a la modificació prevista a l'art 17.1 b) per qualsevol contracte, cal tenir en compte que en l'Acord del Consell de Govern, de 27 de març de 2023 (ACG 27/03/2023), només es varen acordar uns criteris orientatius:

1. Supòsit determinant d'un desequilibri econòmic imprevisible

Amb caràcter orientatiu, i a l'efecte de modificar el contracte per restablir l'equilibri econòmic, es considera que concorren circumstàncies sobrevingudes determinants d'un desequilibri econòmic imprevisible a què fa referència la lletra b) de l'article 17.1, en relació amb l'article 16.2, del Decret llei 4/2022, de 30 de març, pel qual s'adopten mesures extraordinàries i urgents per pal·liar la crisi econòmica i social produïda pels efectes de la guerra a Ucraïna, si té lloc una variació dels preus dels materials que, en conjunt, determini un increment superior al 6 % de la quantia dels costos d'aquests materials prevists en el contracte.

Igual que per la compensació econòmica extraordinària en el cas de contractes d'obres, el llinar per tenir dret a la modificació per restablir l'equilibri econòmic de qualsevol tipus de contracte es va fixar en el mateix percentatge: l'increment superior al 6 %.

Ara bé, a la compensació econòmica extraordinària el Consell de Govern va preveure la utilització d'un índex ponderat de referència, així com la manera de fer els càlculs. En canvi, en l'Acord dictat en relació amb la modificació, no es va preveure res al respecte. No hi ha cap índex de referència, cap fórmula per calcular el percentatge (6%) que donaria dret a la modificació, ni tampoc per calcular l'import de la modificació que podria correspondre en cada cas.

Per tant, és cert que no existeix un mecanisme reglat, justificat i amb suficient seguretat jurídica per aclarir l'increment econòmic dels preus dels materials de cada contracte. Així, si les normes no ho varen preveure, cal entendre que es tracta d'una decisió que correspon a l'òrgan de contractació, el qual haurà de tenir en compte, en cada cas, l'objecte del contracte i la manera en què es varen determinar els preus dels materials prevists en el contracte (a tant alçat o a preus unitaris).

En opinió de la Junta Consultiva, en qualsevol cas, la metodologia de càlcul requereix, en primer lloc, que es calculi si el contractista tendria dret a la modificació perquè s'hagi produït un increment superior al 6 % dels costos dels materials prevists en el contracte. I en segon lloc, que es calculi l'import de la modificació que correspondria en cada cas.

Per a calcular si es té dret a la modificació, una possibilitat seria aplicar un procediment de calcul similar al previst per calcular el dret a la compensació extraordinària dels contractes d'obres a l'Acord del Consell de Govern (ACG) de 29/11/2022.

L'increment del 6 %, es podrien calcular utilitzant els índexs generals ponderats de preus que publica l'Institut Nacional d'Estadística (INE), ja que la modificació del contracte no és una revisió de preus, de tal manera que res no impedeix aplicar aquest tipus d'índexs. De fet, pel càlcul de la compensació econòmica extraor-

dinària de les obres, el Consell de Govern va preveure expressament la utilització de l'índex general dels costos del sector de la construcció que publica el *Ministerio de Transportes, Mobilitat i Agenda Urbana*.

Com a fórmula de càlcul, es podria utilitzar una fórmula similar a la prevista en l'apartat 2 de l'ACG 29/11/2022 per a calcular si es té dret a la modificació, amb les adaptacions que siguin necessàries (per exemple, el concepte de «certificació» s'hauria de substituir pel concepte de «factura»).

La fórmula que va preveure l'ACG és la següent:

$$\text{Variació V} = \frac{\sum (\text{Certificació mes} \times C_{\text{mes}})}{\sum \text{Certificació mes}}$$

$$C_{\text{mes}} = \frac{\text{Index mes Certificació} - \text{Index Oferta mes licitació}}{\text{Index mes Oferta licitació}}$$

A manera d'exemple, per a aplicar aquesta fórmula es podria fer el càlcul del factor C_{mes} aplicant a l'import de les factures mensuals emeses des de l'1 de gener de 2021 fins a la data de la sol·licitud o d'inici d'ofici del procediment de modificació, l'Índex de Preus al Consum (IPC) de les Illes Balears del mes de cadascuna de les factures i del mes de la licitació a nivell de grup (en el cas que ens ocupa el 01 Aliments i begudes no alcohòliques), de subgrup (en aquest cas el 011 Aliments) o a nivell de rúbrica (en aquest cas hi ha tres rúbriques diferents que s'ajusten a l'objecte del contracte: fruites fresques, llegums i hortalisses fresques i patates)¹.

Si segons l'objecte del contracte fossin d'aplicació els índexs de més d'un grup, subgrup o rúbrica s'ha de realitzar una ponderació atribuint el pes que correspongui als diferents serveis o subministraments.

Una vegada calculat el factor C_{mes} per a cadascun dels mesos s'aplicarà la fórmula per al càlcul de la variació. Si el resultat és superior a 0,06 (6%) el contracte serà susceptible de modificació.

El mateix procediment es pot tramitar aplicant qualsevol altre índex oficial publicat relacionat amb l'objecte del contracte. Per exemple, per a l'expedient del Consell Insular d'Eivissa es podrien aplicar els preus setmanals origen-majorista publicats per l'Observatori de la Cadena alimentària del Ministeri d'Agricultura, Pesca i alimentació, però en aquest cas la relació publicada no inclou la totalitat de productes objecte de l'expedient.

Finalment, per al càlcul de l'import de la modificació no és adequada la fórmula de l'apartat tres de l'ACG ja que per tractar-se d'una modificació contractual el càlcul

¹ <https://www.ine.es/dynt3/inebase/index.htm?padre=8423&capsel=8423>

s'ha de fer sobre el pressupost pendent d'executar però no sobre les factures presentades. En aquest cas, es podria aplicar el mateix índex utilitzat per al càlcul de la variació però referenciat al dia de la sol·licitud si el procediment s'inicia a sol·licitud de l'interessat o de la proposta de modificació si s'inicia d'ofici i aplicat sobre el pressupost pendent d'executar. En el cas que en el càlcul de la variació s'hagin utilitzat més d'un índex procedirà aplicar la mateixa ponderació per als diferents serveis o subministraments utilitzada en el càlcul de la variació.

D'altra banda, es recomana que en el cas de modificació per alteració extraordinària i imprevisible d'un contracte susceptible de pròrroga no es faci ús d'aquesta facultat i es liciti de nou el contracte amb els preus actualitzats.

Finalment, cal recordar que l'art. 17.1 b) DL i l'apartat 2 de l'ACG 27/03/2023, exigeixen que la modificació del contracte per restablir l'equilibri econòmic respecti els límits dels art. 203 i 205 de la LCSP. D'aquesta manera, resumidament, caldria tenir en compte:

- Que, d'acord amb l'art. 205. 2 b) de la LCSP, la modificació no pot implicar una alteració que excedeixi, aïlladament o conjuntament amb altres modificacions, del 50 per cent del seu preu inicial, IVA exclòs.

- Que, d'acord amb l'apartat 2.3 de l'ACG 27/03/2023, quan la modificació contractual impliqui, aïlladament o conjuntament, una alteració en la quantia que no excedeixi el 20 % del preu inicial del contracte, IVA exclòs, aquesta modificació és obligatòria per al contractista, segons l'article 206.1 de la LCSP, i, per tant, el procediment de modificació finalitza mitjançant un acte unilateral de l'entitat corresponent. En canvi, quan la modificació contractual impliqui, aïlladament o conjuntament, una alteració en la quantia que sigui igual o superior al 20 % del preu inicial del contracte, IVA exclòs, es requereix la conformitat prèvia per escrit del contractista, d'acord amb l'article 206.2 de la LCSP, i, per tant, el procediment de modificació finalitza mitjançant una terminació convencional.

- Que en qualsevol altre supòsit, si és necessari que un contracte en vigor s'executi en forma diferent a la pactada, el contracte s'ha de resoldre i se n'ha de subscriure un altre sota les condicions pertinents.

6.3 A la quarta i cinquena preguntes, el Consell d'Eivissa demana:

Si per al cas que fos possible efectuar aquesta modificació dels contractes per causes imprevisibles per revisió de preus extraordinària i urgent, aquesta modificació comportaria que els nous preus s'aplicarien a partir de la data de la seua aprovació per part de l'òrgan de contractació, és a dir, només a futur. I què passaria amb l'increment de preus que ha vengut suportant el contractista des de

la data d'entrada en vigor de la norma que permet aquesta modificació (31/03/2022 entrada en vigor del Decret Llei 4/2022).

A més, en l'informe jurídic del Consell d'Eivissa es qüestiona si les mesures del DL són una revisió de preus encoberta.

Contesta:

Tant l'art. 17.1 b) DL, com l'apartat 2 de l'ACG 27/03/2023, disposen que:

La modificació contractual per restablir l'equilibri econòmic **ha de complir els requisits i respectar els límits prevists en els articles 203 i 205** de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, **i s'ha de tramitar de conformitat amb el que disposen els articles 191 i 207** d'aquesta Llei.

A més dels límits esmentats dels art. 203 i 205 de la LCSP, la modificació, des del punt de vista procedimental, requereix la tramitació d'un procediment, d'acord amb els articles 191 i 207 de LCSP i l'article 102 del Reial decret 1098/2001, de 12 d'octubre, pel qual es va aprovar el Reglament General de la Llei de contractes de les Administracions Públiques (RGLCAP).

Així, amb caràcter general, en la instrucció del procediment es redactarà la oportuna proposta integrada pels documents que justifiquin, descriguin i valorin la modificació (art. 102 del RGLCAP), es donarà audiència a la contractista i s'emetrà l'informe del servei jurídic corresponent i el de la fiscalització de la despesa. No més en determinats casos també és preceptiu el dictamen del Consell d'Estat o del Consell Consultiu de la Comunitat Autònoma (modificacions no previstes, iguals o superior al 20% del preu inicial i en contractes a partir de 6.000.000 d'euros).

El procediment es pot iniciar d'ofici per part de l'òrgan de contractació o també a sol·licitud del contractista i el termini màxim per resoldre i notificar la resolució és de sis mesos, per a entitats que tenen la consideració d'administració pública de la CAIB o de tres mesos, per a les entitats locals de les Illes Balears. Els acords que adopti l'òrgan de contractació posen fi a la via administrativa i són executius immediatament. En canvi, la manca de notificació determina la desestimació de la modificació del contracte.

Sigui com sigui, la LCSP exigeix que les modificacions del contracte s'han de formalitzar i s'han de publicar (vegeu els articles 203.3, 153, 207 i 63 LCSP), de tal manera que les modificacions només s'aplicarien a partir de la seva aprovació per part de l'òrgan de contractació, és a dir, a futur. Per tant, mentre no es resolgui la modificació del contracte, l'increment de preus suportat entraria dins el risc i ventura de la contractista. A més, la modificació només es podrà aplicar durant el període de temps que sigui necessari i fins que no es pugui tornar a l'escenari inicial

dels plecs, tal com va considerar la JCCPE en l'Informe 38/20 al qual ja s'ha fet referència.

Finalment, els preus modificats tampoc podran tenir efectes retroactius, ja que la modificació del DL per la via de l'art. 205.2 b) LCSP, tampoc es pot considerar una revisió de preus encoberta. La revisió de preus és predeterminada i periòdica i, des de l'adaptació de la LCSP a la Llei 2/2015, de 30 de març, de desindexació de la economia espanyola, ja no es fa amb índexs generals, sinó en funció dels índexs específics que operen per mitjà de fórmules que reflecteixen els components de cost de la prestació contractada.

Conclusions

Atesos els arguments exposats, l'opinió de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa és la següent:

1. La mesura excepcional i urgent de l'art 17.1 b) del Decret Llei 4/2022 per restablir l'equilibri econòmic de qualsevol tipus de contracte mitjançant una modificació per la via de l'art. 205.2 b) de la LCSP, és adequada.
2. La metodologia de càlcul requereix que en primer lloc es calculi si el contractista tendria dret a la modificació, perquè s'hagi produït un l'increment superior al 6 % dels costos dels materials prevists en el contracte; i en segon lloc, s'haurà de calcular l'import de la modificació que correspondria en cada cas. No existeix un mecanisme reglat, així que cal entendre que es tracta d'una decisió que correspon a l'òrgan de contractació, en cada cas, segons el tipus de contracte, el seu objecte i la manera en què s'hagués determinat el preu. Es considera possible aplicar un procediment de càlcul similar al que es preveu per calcular la compensació extraordinària dels contractes d'obres a l'Acord del Consell de Govern (ACG) de 29/11/2022.
3. Els preus modificats s'aplicarien a partir de la data de la seva aprovació per part de l'òrgan de contractació, és a dir, només a futur. I no poden tenir efectes retroactius, ja que la modificació del DL no és una revisió de preus, sinó una modificació a l'empar de l'art. 205.2 b) LCSP, que permet modificar el contracte per causa d'un esdeveniment imprevisible, per adaptar-lo a les necessitats sorgides, però només en la mesura en què sigui necessari i durant el període de temps en què no es pugui tornar a l'escenari inicial dels plecs.

G
O
I
B
/

La secretària de la Junta Consultiva
de Contractació Administrativa

María Matilde Martínez Montero